

Placówki naukowe

Polska Akademia Nauk
Centrum Astronomiczne im. M. Kopernika
Zakład Astrofizyki
ul. Rabiańska 8

>>> strona internetowa: www.ncac.torun.pl [1]

Pracownicy CAMK Toruń prowadzą badania naukowe w następujących obszarach:

- Późne etapy ewolucji gwiazd
- Obiekty typu V838 Monocerotis
- Astrofizyka wysokich energii
- Badania promieniowania radiowego plazmy magnetosferycznej

CAMK Toruń uczestniczy również w międzynarodowych projektach obserwacyjnych:

- Southern African Large Telescope (SALT) - budowa i prowadzenie obserwacji za pomocą 10-metrowego teleskopu optycznego SALT w obserwatorium SAAO w Republice Południowej Afryki
- Herschel Space Obserwatory (HSO) - projekt Europejskiej Agencji Kosmicznej z udziałem 3 krajów niestowarzyszonych - USA, Kanady i Polski zakładający wyniesienie w przestrzeń kosmiczną satelity Herschel z 3.5 metrowym teleskopem do obserwacji w zakresie submilimetrycznym
- International Gamma Ray Laboratory (INTEGRAL) - satelita obserwujący w paśmie gamma, zbudowany przez ESA, przy współudziale NASA, Rosji, Czech i Polski został wyniesiony na orbitę w roku 2002. Polska, a CAMK w szczególności, od 1996 roku aktywnie uczestniczyła w budowie instrumentów oraz tworzeniu oprogramowania przetwarzającego dane z satelity. Polski udział polegał m.in. na zaprojektowaniu, zainstalowaniu (w Centrum Danych Naukowych INTEGRALa - ISDC pod Genewą), i uruchomieniu, odbiornika telemetrii czasu rzeczywistego odbierającego dane telemetryczne z satelity oraz na zaprojektowaniu i uruchomieniu modułu IBAS wykrywającego w czasie rzeczywistym rozbłyski gamma.

Polska Akademia Nauk
Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. S. Leszczyńskiego
Zakład Zasobów Środowiska i Geozagrożeń
ul. Kopernika 19

>>> strona internetowa: www.igipz.pan.pl/strona-glowna-zzsig.html [2]

Zakład Geomorfologii i Hydrologii Niżu powstał jako Pracownia Mapy Geomorfologicznej i Hydrograficznej w 1953 r. Początkowo podstawowym zadaniem było prowadzenie szczegółowego kartowania geomorfologicznego i hydrograficznego w północnej Polsce. Kartowanie prowadzono na obszarach: Wysoczyzny Dobrzyńskiej i Krajeńskiej, sandrze Brdy w pradolinie Noteci-Warty. Od 1969 roku rozpoczęto badania na zbiorniku wrocławskim i jego otoczeniu. Głównym problemem badawczym było prześledzenie wpływu tej zabudowy hydrotechnicznej na środowisko geograficzne doliny Wisły. Równolegle prowadzone były prace dotyczące ewolucji doliny dolnej Wisły oraz zagadnień startygrafii vistulianu na otaczających ją obszarach.

Osiągnięcia:

- opracowanie metodyki szczegółowego kartowania geomorfologicznego dla obszaru Niżu

- Polskiego oraz opracowanie map geomorfologicznych w skali 1:50 000 (lata 1950-60)
- określenie wpływu Zbiornika Włocławskiego na abiotyczne elementy środowiska przyrodniczego w jego otoczeniu (lata 1970 - po współczesność)
  - synteza stratygrafii vistulianu w rejonie doliny dolnej Wisły (1970-90)
  - opracowanie modelu ewolucji systemów rzeczno-jeziornych na obszarze młodoglacjalnym Polski.

Polska Akademia Nauk

Instytut Badań Literackich PAN. Pracownia Słownika Polszczyzny XVI wieku

ul. Piekary 8

>>> strona internetowa: www.ibl.waw.pl [3]

Pracownia, utworzona w 1949 r. składa się z dwóch zespołów: w Toruniu i we Wrocławiu. Dotychczas ukazały się 34 tomy Słownika polszczyzny XVI wieku (od A do P). Podstawą materiałową Słownika jest zbiór tekstów XVI-wiecznych, reprezentujących możliwie wszystkie formy piśmiennicze: wierszowane i prozatorskie, ciągłe i dialogowane, retoryczne, naukowe, narracyjne itp. o różnej genezie społecznej i różnym stopniu literackości, pochodzących ze wszystkich dzielnic ówczesnej Polski. Opracowywane są wszystkie pojawiające się w nich wyrazy poza nazwami miejscowymi i osobowymi. Zgromadzona kartoteka liczy ponad 8 milionów kart (ok. 100.000 haseł). Niezredagowane jeszcze materiały są uporządkowane alfabetycznie i udostępniane badaczom.

Towarzystwo Naukowe w Toruniu

ul. Wysoka 16

>>> strona internetowa: www.tnt.torun.pl [4]

Założona w 1875 organizacja służąca rozwojowi nauki i kultury. Początkowo, w okresie zaborów, służyło przede wszystkim sprawie narodowej, badając i dokumentując polskość ziemi pomorskiej. W 1881 r. Towarzystwo rozpisało konkurs na "Opis miasta Torunia", mający zawierać informacje o założeniu i historii miasta, miejscowych podaniach i legendach oraz "życiu i zarobkowaniu mieszczan toruńskich za czasów polskich" w tym dziejów cechów. Istotną częścią pracy miał być spis wszystkich polskich instytucji funkcjonujących w mieście zawierający dane o ich historii i działalności. Później, oprócz aktywności naukowej i wydawniczej współuczestniczyło w tworzeniu ważnych instytucji kultury polskiej, jak Książnica Miejska i Muzeum. Dążyło do powstania uniwersytetu w Toruniu.

Obecnie, kontynuując dorobek przeszłości, Towarzystwo prowadzi prace badawcze, publikuje ich wyniki, popularyzuje wiedzę o dziejach Torunia i całego Pomorza. Wydaje m.in.: materiały źródłowe do dziejów Polski Północnej, wielkie monografie historyczne Torunia i Pomorza, opracowania naukowe z różnych dziedzin wiedzy, a także ceniony periodyk "Zapiski Historyczne". W swoich publikacjach, zgodnie z prawdą dziejową, ukazuje kulturę materialną i duchową Polski Północnej jako wspólny dorobek Polaków i Niemców. W ten sposób dąży do przełamania stereotypów i służy przyszłej współpracy w zjednoczonej Europie.

Odnosiniki:

[1] <http://www.ncac.torun.pl>

[2] <http://www.igipz.pan.pl/strona-glowna-zzsig.html>

[3] <http://www.ibl.waw.pl>

[4] <http://www.tnt.torun.pl>